

ด่วนมาก

ที่ พณ ๐๖๐๒/ ๖๖๖๖

สำนักเลข เอก วรรณกรรมคดี	รับที่ 4172 ส.ค. /
วันที่ 09 ก.ค. 2557 14.40	วันที่ 09 ก.ค. 2557 14.40

ส.ค. 78
9 ก.ค. 57
1455 น.

กระทรวงพาณิชย์
๔๔/๑๐๐ ถ. นนทบุรี ๑
อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การแจ้งบทบัญญัติที่ไทยพร้อมปฏิบัติภายใต้ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าขององค์การการค้าโลก

เรียน หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานผลการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๙
๒. ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ตารางสรุปผลบทบัญญัติที่ไทยพร้อมปฏิบัติทันที

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องการแจ้งบทบัญญัติที่ไทยพร้อมปฏิบัติภายใต้ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าขององค์การการค้าโลก มาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาอนุมัติ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ที่ประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๓-๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ณ เมืองบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย มีมติสรุปผล "การเจรจาความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า" (Agreement on Trade Facilitation : TFA) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความสะดวกและลดต้นทุนในการนำเข้า-ส่งออก และผ่านแดนของสินค้า ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้รายงานผลการประชุมให้คณะรัฐมนตรีทราบแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ พร้อมนี้ได้แนบเอกสารความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ ในฐานะประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) และเป็นประเทศกำลังพัฒนาซึ่งมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่าง (Special and Different Treatment) ในเรื่องระยะเวลาในการเริ่มปฏิบัติตามบทบัญญัติต่างๆ และในเรื่องการขอรับความช่วยเหลือเพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติตามความตกลงฯ สิ่งไทยต้องดำเนินการต่อไป มีดังนี้

๑.๒.๑ ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต้องแจ้งบทบัญญัติที่พร้อมปฏิบัติได้ทันทีที่ความตกลงมีผลใช้บังคับ (Category A)

๑.๒.๒ ให้สัตยาบันพิธีสารแก้ไขความตกลงมาร์ราเกชจัดตั้งองค์การการค้าโลก เพื่อผนวกความตกลง TFA เข้าเป็นอีกความตกลงหนึ่งของ WTO ภายในช่วงระหว่างวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๑.๒.๓ เมื่อความตกลง TFA มีผลใช้บังคับ^๑ ไทยจะต้องแจ้งบทบัญญัติที่ต้องการระยะเวลาปรับตัวก่อนการปฏิบัติ (Category B) พร้อมระยะเวลาที่ต้องใช้ในการปรับตัว และบทบัญญัติที่ต้องการความช่วยเหลือเพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติ (Category C)

ทั้งนี้ การแจ้งบทบัญญัติที่พร้อมปฏิบัติได้ทันทีที่ความตกลง TFA มีผลใช้บังคับ (Category A) ตามข้อ ๑.๒.๑ เป็นขั้นตอนที่ประเทศสมาชิกที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งไทย ต้องดำเนินการภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เพื่อดำเนินกระบวนการผนวก Category A เข้าสู่ TFA จากนั้น จึงเข้าสู่ขั้นตอนการให้สัตยาบันพิธีสารแก้ไขความตกลงฯ และการแจ้งบทบัญญัติที่ต้องการระยะเวลาปรับตัว (Category B) และบทบัญญัติที่ต้องการความช่วยเหลือ (Category C) ซึ่งเป็นอีกกระบวนการหนึ่ง และมีเวลาดำเนินการอีก ๑ ปี หลังจากนั้น

2. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มติที่ประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก กำหนดให้กระบวนการผนวกบทบัญญัติที่พร้อมปฏิบัติได้ทันทีที่ความตกลง TFA มีผลใช้บังคับ (Category A) ต้องเสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติมีมติ ภายในวันอังคารที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗

๓.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

กระทรวงพาณิชย์ จัดให้มีการประชุมหารือการแจ้งบทบัญญัติ (provisions) ที่พร้อมปฏิบัติได้ทันทีที่ความตกลง TFA มีผลใช้บังคับ (Category A) เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๗ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งมีหน่วยงานที่ได้เข้าร่วมการหารือรวม ๒๒ หน่วยงาน คือ กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมวิชาการเกษตร กรมประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมควบคุมโรค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานนโยบายและแผนกลาโหม กรมการอุตสาหกรรมทหาร กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมการขนส่งทางบก กรมการค้าต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สรุปประมวลผลได้ ดังนี้

๓.๑ ประเทศไทยมีบทบัญญัติที่พร้อมปฏิบัติทันทีที่ความตกลงมีผลใช้บังคับ (Category A) จำนวน ๑๒๓ บทบัญญัติ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) เนื่องจากมีความสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบภายในประเทศ ที่มีผลบังคับอยู่ในปัจจุบันหรือจะมีการแก้ไขปรับปรุงในระยะเวลาอันใกล้ หรือมีการใช้ถ้อยคำในบทบัญญัติที่มีลักษณะให้ความยืดหยุ่นสูง อาทิ เป็นการกำหนดให้ปฏิบัติต่อเมื่อมีความพร้อม / ปฏิบัติเท่าที่ทำได้ / ปฏิบัติเฉพาะในส่วนที่ทำได้ / ส่งเสริมให้ปฏิบัติ / ให้พยายามปฏิบัติ โดยครอบคลุมเนื้อหาสำคัญ อาทิ

(๑) การเผยแพร่ข้อมูลที่มีความสำคัญสำหรับผู้ค้า เช่น อัตราภาษีศุลกากร ค่าธรรมเนียมกฎหมาย/กฎระเบียบ ขั้นตอนการอุทธรณ์

¹ จะมีผลใช้บังคับเมื่อประเทศสมาชิกให้สัตยาบันไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด (๑๐๗ จากทั้งหมด ๑๖๐ ประเทศ)

(๒) การเปิดโอกาสให้ผู้ค้าหรือผู้สนใจ สามารถหาซื้อและให้ความเห็น ก่อนที่จะออกกฎระเบียบหรือมาตรการใหม่ และก่อนที่จะมีผลบังคับใช้

(๓) ให้มีการออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าเกี่ยวกับพิกัดของสินค้า

(๔) ให้สิทธิในการอุทธรณ์และขอทบทวนการพิจารณาประเมินภาษีศุลกากร และข้อตัดสินใจด้านศุลกากร

(๕) หลักการในการออกประกาศ หรือคำแนะนำ เกี่ยวกับการควบคุมหรือการตรวจปล่อยที่ขรมแดน เพื่อคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ และพืช

(๖) การเผยแพร่ข้อมูล เหตุผลของการเรียกเก็บ การแก้ไข และหลักการ ในเรื่องค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและการส่งออก

(๗) กำหนดกระบวนการในการตรวจปล่อยของและพิธีการศุลกากรที่ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการ อาทิ การชำระภาษีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบบริหารความเสี่ยงสำหรับการควบคุมทางศุลกากร และการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย

(๘) ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมชายแดน และพิธีการเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออก และการผ่านแดนของสินค้า มีความร่วมมือกันเพื่ออำนวยความสะดวกการค้า เช่น กำหนดวันและเวลาทำงานตรงกัน ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกส่วนกลางร่วมกัน การควบคุมร่วมกัน และการจัดตั้งจุดควบคุมสินค้าชายแดนจุดเดียว

(๙) หลักการในการเคลื่อนย้ายสินค้านำเข้าที่อยู่ในความครอบครองของศุลกากร จากที่ทำการศุลกากรต้นทางไปยังที่ทำการศุลกากรปลายทาง

(๑๐) พิธีการเกี่ยวกับการนำเข้า การส่งออก และการถ่ายลำ เพื่อลดความซับซ้อนของระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก และการเปลี่ยนถ่ายสินค้าระหว่างทาง และลดเอกสารที่ต้องยื่นตามกฎหมาย อาทิ การยอมรับให้ใช้สำเนาแทนเอกสารตัวจริง การใช้มาตรฐานสากลเป็นพื้นฐานของพิธีการฯ การไม่กำหนดให้ต้องดำเนินการโดยใช้ตัวแทนออกของ และการพยายามนำระบบ Single Window มาใช้งาน

(๑๑) ให้มีเสรีภาพในการขนส่งผ่านแดน ซึ่งไทยยอมรับได้บางส่วน อาทิ การไม่เก็บค่าธรรมเนียมการผ่านแดนเว้นแต่เพื่อเป็นค่าบริการ โดยเก็บอย่างสมน้ำสมเนื้อกับต้นทุนของการให้บริการนั้น ข้อกำหนดด้านเอกสารและการควบคุมทางศุลกากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งผ่านแดน ต้องไม่ก่อให้เกิดภาระที่เพิ่มขึ้นมากกว่าที่จำเป็นต่อการระบุตัวสินค้าและการสร้างความแน่ใจว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดผ่านแดนครบถ้วน และให้กำหนดมูลค่าในการวางหลักประกันที่สมเหตุสมผล

(๑๒) หลักเกณฑ์เงื่อนไขด้านความร่วมมือกันของหน่วยงานศุลกากร โดยไทยให้การยอมรับในเรื่อง หลักการรักษาความลับ หลักการต่างตอบแทน และการชะลอหรือการปฏิเสธคำร้องขอ เป็นต้น

๓.๒ มีบทบัญญัติที่ต้องการระยะเวลาปรับตัวก่อนการปฏิบัติ (Category B) จำนวน ๑๘ บทบัญญัติ เนื่องจากกฎหมายและระเบียบภายในประเทศยังไม่รองรับแนวปฏิบัติหรือกำหนดให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ไทยไม่มีการกำหนดบทบัญญัติใดๆ ที่ต้องการช่วยเหลือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติ (Category C)

๓.๓ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ร้องขอให้มีการสนับสนุนด้านอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ซึ่งขณะนี้มียอดอัตราจำกัดอาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีมากขึ้น เพื่อมุ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ

๔. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

๔. ผลกระทบ

การแจ้งบทบัญญัติที่พร้อมปฏิบัติได้ทันทีที่ความตกลง TFA มีผลใช้บังคับ (Category A) ภายในระยะเวลาที่กำหนด จะส่งสัญญาณเชิงบวกว่าไทยปฏิบัติตามมติที่ประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าไทยยึดมั่นต่อข้อผูกพันที่มีต่อองค์การระหว่างประเทศ และสนับสนุนการค้าเสรีภายใต้ระบบพหุภาคี รวมถึง จะเป็นการสนับสนุนผลักดันการดำเนินการเพื่อให้ความตกลง TFA มีผลใช้บังคับได้โดยเร็ว ซึ่งความตกลงฯ นี้ ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ องค์กรวิชาการ และภาคธุรกิจเอกชนทั่วโลก เนื่องจากมีความคาดหวังว่าจะช่วยลดต้นทุน ระยะเวลา และภาระปัญหา ในการค้าสินค้าระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยและรัฐบาลไทยในการส่งเสริมจุดยืนด้านการสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้ออำนวยต่อการค้า และการลงทุน และความพยายามเป็นศูนย์กลางทางการค้าของภูมิภาค หากไทยเร่งให้การยอมรับและนำความตกลงฯ ไปปฏิบัติ ตามมติรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/ อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือสอบถามความเห็นการแจ้งบทบัญญัติที่ไทยพร้อมปฏิบัติ (Category A) ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าขององค์การการค้าโลกไปยังหน่วยงานทั้งหมด ๑๑ หน่วยงาน ได้แก่ (๑) กระทรวงการต่างประเทศ (๒) กระทรวงการคลัง (๓) กระทรวงอุตสาหกรรม (๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๕) กระทรวงกลาโหม (๖) กระทรวงมหาดไทย (๗) กระทรวงคมนาคม (๘) กระทรวงสาธารณสุข และ (๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เข้าร่วมพิจารณาจัดกลุ่มแจ้งบทบัญญัติ Category A มาโดยตลอด รวมทั้ง (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และ (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๘. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรเสนอคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณา เห็นชอบบทบัญญัติที่
พร้อมปฏิบัติได้ทันทีที่ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า มีผลใช้บังคับ (Category A)
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และการแจ้งบทบัญญัติ Category A ดังกล่าว ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม
๒๕๕๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดนำเสนอคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ
พิจารณาอนุมัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สุจินา บุญประภัศร

(นางสาวสุจินา บุญประภัศร)

ปลัดกระทรวงพาณิชย์

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๕๕

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๒๕

Email: surinthorns@dtg.go.th